

JOSEP ROIG

CAP DE LA LLISTA NACIONAL DE SDP

Senyor Candidat, com preveu aquesta campanya?

És una campanya que ja fa dies que ha començat, de fet, ja fa mesos que ha començat. La política és així: el fet de diferenciar moments en els quals tu estàs explicant el teu projecte polític i moments en els que estàs desenvolupant aquest projecte, són inseparables.

Jo penso que durant aquesta legislatura s'han dit moltes coses i se'n han fet moltes poques. També penso que s'ha deixat molt desatesa la població en general i les mesures importants s'han pres a final de legislatura, la qual cosa pot portar a pensar allò que molts han dit, i han fet explícit: que aquestes mesures responen a una situació electoral molt concreta.

Després de la nit del 7 d'abril, preveig un escenari molt fracturat. Hi ha moltes forces polítiques que concorren a les eleccions, això és bo i sa per a la democràcia, i penso que també obeeix a una situació i una crisi estructural que és molt complexa. Hi han moltes idees i grups d'opinió que volen entrar i volen explicar el seu plantejament d'Andorra i el seu anàlisi particular de la crisi, i ho volen fer des de la política.

Per això dic que és bo i sa que la gent concorri, però això ens aboca a un escenari previsiblement molt fracturat. Les forces de centre-dreta que fa vuit anys es van presentar totes unides, s'observa clarament una clara fractura, i no van unides. Cosa que penso que és un símptoma que segurament les coses o no s'han fet bé, o bé s'han tirat endavant d'una forma molt poc consensuada.

Per l'altra banda tenim el bloc de centre-esquerra on previsiblement hi haurà diverses forces clarament diferenciades, però sí que ens vincula una preocupació per els aspectes socials.

Per tant, preveig un escenari previsiblement fracturat al Consell General.

Hi ha lleis que per el seu contingut tenen el bloqueig moral del Co-Príncep episcopal. És a dir, que en l'hipotètic cas que s'aproessin podrien comportar la dimissió del Co-Príncep Vives. Com creu que ens afectaria, i creu que estem preparats per a les possibles conseqüències?

Hls progressistes pensen que el primer són les persones, i són aquestes les que fan les Institucions. Hi han altres grups que posen en primer lloc un determinat "Status Quo" i les persones venen al darrera. Aquí estem confrontant dos models d'Estat, o dues maneres d'entendre l'Andorra del futur.

Els progressistes entenem que primer són les persones i després venen les Institucions, i això vol dir que, primer hem d'avançar en l'estat del benestar, hem d'avançar en els drets de les persones, en els

drets dels homes i les dones, i hem d'afrontar un debat sincer sobre aquesta qüestió, sense barrejar-hi altres elements, o sense ser intoxicats per altres components que no van relacionats directament amb aquest.

Imagino que en la pregunta que em fas hi va molt directament relacionat, o hi puc veure, la despenalització de l'avortament. Aquí hi ha un determinat sector polític de la població ancorat a la dreta, més conservador, més tradicional que ha emprat el debat de la por. És a dir: "Si fem això, succeirà allò, i per tant, com que succeirà allò, no podem fer el primer...".

És un debat força hipòcrita perquè et planteja una situació de bonisme al principi, però que no la realitzarà la persona que hi creu per preservar l'Estat. És a dir, hi ha qui diu que està a favor de despenalitzar l'avortament, però en el supòsit que hagués de votar, no ho faria per una raó que poc té a veure amb la mateixa despenalització de l'avortament.

Nosaltres diem si a la despenalització de l'avortament en els tres supòsits, i diem si a l'estructura d'Estat. A nosaltres com a grup ningú ens ha fet arribar cap missiva, no ens ha fet arribar obertament cap carta, ni cap manifestació, ni tampoc he sentit cap manifestació pública amb un subjecte molt determinat que digui "Si Andorra aprova això, jo Copríncep me'n vaig...". Això jo no ho he sentit, el que em porta a pensar que hi ha un determinat sector de la població conservador, tradicionalista que no està a favor d'avançar amb el dret de les dones, el dret sexual i el dret a la procreació. No estan disposats a cedir, i per tant, utilitzen aquest debat de la por.

Des de mitjans/finals del segle XX Andorra viu gairebé exclusivament del turisme, el comerç i la banca; És aquest el camí del futur? I en cas contrari, com podem modificar la estructura econòmica per a diversificar en sector empresarial?

Hem de diversificar l'economia, el model econòmic sobre el qual es va vestir Andorra a finals dels 70 i principis dels 80 avui en dia està obsolet i ja no funciona. Un 25% dels ingressos de l'Estat provenen del tabac, i avui dia encara hi ha aquests ingressos, però penso que de cara al futur el fet que l'Estat depengui tan fortament de l'impost d'un determinat producte és molt perillós, i per tant, entenc que l'economia s'ha de diversificar.

L'economia no ha de servir per a afavorir uns quants i pujar el PIB. L'economia ha de servir per a fer més felices les persones, i aquesta és una qüestió que els progressistes la tenim molt clara. L'economia ha de revertir en el benestar de la gent, per tant, a nosaltres també ens preocupa que l'economia funcioni.

No fa gaires dies feia una roda de premsa en la que

els progressistes ens posicionàvem molt clarament a favor de la diversificació econòmica, de buscar i obrir nous pols de negoci. Paràvem de "blockchain", de turisme sanitari, de Wellness... són pols de negoci que el país hauria d'explorar, perquè si ens quedem amb el model anterior previsiblement no ens en sortirem.

Un cop més, al capdavant de les llistes nacionals dels partits hi ha una alarmant absència de dones. Andorra és un país masculista?

Et responc a la pregunta tall i com la fas. Hi ha una part de la població que sí que crec que és masculista.

És a dir, quan parlàvem de la despenalització de l'avortament, hi han els que estan a favor, i els que estan en contra. Els qui hi estan en contra, que és una part important de la població, al final el que estan dient és: no avançar en els drets de la dona. Per tant, estan adoptant una posició que és contrària a avançar en uns drets, i en aquest cas els drets de la dona.

Això és masculisme? Home, això és propi d'una societat molt patriarcal, i per tant, penso que sí, que una part d'Andorra encara té aquests tics. El progrés, el fet de mirar cap endavant i d'anar guanyant drets socials també passa per guanyar els drets de les dones, que no oblidem que són la meitat de la població.

Per tant, jo crec que encara tenim una població molt ancorada en aquesta societat patriarcal i tradicional, segurament de les zones de muntanya, però, hem de començar a superar-la.

Hi ha molts lectors amb famílies mixtes entre andorrans i residents, que opina dels 20 anys ininterromputs que calen per a poder optar a la nacionalitat, i que en pensa que Andorra no accepti la doble nacionalitat?

A la primera pregunta, indiscutiblement s'han de reduir. I això també passa per modernitzar el nostre país.

En el nostre programa polític, nosaltres proposarem que el temps de residència necessari per poder accedir a la nacionalitat andorrana es redueixi a deu

anys. Entenem que amb deu anys hi ha temps més que suficient per a que una persona treballadora s'hagi integrat plenament aquí al País.

Segurament també hauriem de modernitzar una cosa per la que jo mateix, que sóc fill d'immigrants, veig haver de passar; l'examen d'assimilació. Aquest examen és totalment absurd, que no serveix absolutament per res, i que se suposa que el que es valora és el teu índex o el teu grau d'andorraneïtat... ho trobo una absoluta ruqueria, i en aquesta qüestió també hauriem de fer un pas endavant.

Un tema que també és molt important és que Andorra sempre ha estat un país d'acollida, això està molt bé, i està en l'ADN dels ciutadans del nostre país, i també s'hauria de fer un pas endavant en el sentit que veig part de la població poc integrada. Segurament des de les escoles i les institucions culturals que hi ha a cada parroquia es fa una bona feina, però, hauriem de fer passos més enllà.

Posaré un exemple, el fet que al batxillerat andorrà s'hagi eliminat l'opció de llengua i cultura portuguesa penso que va ser un error i és tancar-se els ulls davant d'una realitat. Un percentatge molt alt de la població té aquesta procedència, i alhora de poder integrar molt millor en la teva societat tota aquesta part de la població, cal fer-ho des del respecte a la cultura d'origen. I ja no és només una convicció pròpia i personal, sinó que la teoria i la literatura escrita al voltant d'aquest tema et diu que has de fer-ho així.

I que n'opina de la opció que els residents puguin votar als sufragis realitzats al País?

Insisteixo que crec que el que cal fer és avançar en la reducció dels anys per a optar a la nacionalitat, en una major integració, i aquest avançament permetria donar dret de vot molt més aviat del que ara succeeix.

Senyor Candidat, doni'm un bon motiu per votar-lo

Andorra vol solucions, Andorra no vol caritat; i en els progressistes, en el seu plantejament de país social, progressista i obert a Europa penso que hi podem donar una solució.